За останні 24 години

07:07 У Норвегії розповіли подробиці про дрон біля літака Зеленського у Молдові

07:00 З чим борешся - з того й живеш: як це працює в прокуратурі

06:37 РФ атакувала Хмельницький і Кривий Ріг – травмовані цивільні та рятувальники

05:30 10 вересня - яке сьогодні церковне свято, що не можна робити, все про цей день

9 вересня

21:51 Дрон мало не врізався в літак Зеленського під час вильоту з

ЗАВАНТАЖИТИ ЩЕ

Головна / Події

З чим борешся - з того й живеш: як це працює в прокуратурі

ВАЛЕРІЯ ЧЕПУРКО 10 вересня 07:00

Фото: з відкритих джерел

ПІДПИШІТЬСЯ НА НАС В GOOGLE ДОДАТИ ЗАРАЗ

Це вже традиція, що генеральні прокурори йдуть у відставку через скандал, не зрадив їй і Руслан Кравченко. У понеділок вдень він заявив журналістам, що не збирається подавати заяву, а увечері повідомив, що вже її написав, назвавши це «політичним рішенням». По суті, так воно і є, але визріло це рішення після великого галасу навколо спецоперації НАБУ і САП під кодовою назвою «Карфаген», яка викрила в Офісі генпрокурора організоване угрупування з «кришування» шахрайських кол-центрів.

Із чим маєш боротися - з того і живеш. Десь так звучить принцип корупційних оборудок, через які прокуратуру часто називають «золотим дном». Як це може відбуватися - у матеріалі ***Коротко про***.

Давно напрацьовані схеми і битва прокурорів

"Піднятися до топпосадовця в Офісі генпрокурора і опуститися до шахрайських подачок!" - так чесні люди обурюються з поведінки заступника начдепартаменту міжнародно-правового співробітництва ОГП Сергія Кропиви, він же «Канцлер», який і «кришував» кол-центри. Та нічого особистого, тільки бізнес. За даними джерел "Української правди", з кожного кол-центру в шанований офіс на Різницькій щомісяця могли передавати приблизно $7000. Якщо 100 кол-центрів - то це $700 000, а в нинішньому році - на піку активності - група могла контролювати до 500 шахрайських осередків, а це потенційно $3,5 млн за 30 днів.

В ОГП «Канцлер» прийшов із пухким кейсом контактів, які напрацював під час служби у кіберполіції та на керівній посаді в Одеській ОВА. Прикриваючись впливом загадкового «Шефа», він замикав на собі кримінальні справи, які відкривалися проти кол-центрів, і ставив їх на гальма, за що і призначалася винагорода. Також є непідтверджена версія, що масовані спецоперації проти кол-центрів, про які періодично звітує поліція, Служба безпеки та Офіс генпрокурора, були спрямовані проти конкурентів «Канцлера».

Сергія Кропиву, він же «Канцлер», ВАКС відправив під арешт з альтернативою застави 120 млн грн. Фото: Суспільне Новини/Нікіта Галка

І це не ноу-хау. Подібна схема «кришування» вже прокручувалась на підпільних казино після заборони грального бізнесу. У 2015-му навіть виник гучний скандал, названий «битвою прокурорів». Керівник прокуратури Києва Сергій Юлдашев ініціював службове розслідування щодо начальника одного із своїх управлінь Віталія Баганця - сина тодішнього заступника керівника генпрокурора. Двадцять районних прокурорів свідчили, що нібито Баганець-молодший покривав мережу нелегальних гральних закладів і тиснув на міліцію, щоб вона їх не чіпала.

Однак сталося несподіване: 18 березня Генеральна прокуратура відкрила кримінальне провадження проти самого Сергія Юлдашева за звинуваченнями у зловживанні владою та хабарництві. У відповідь 19 березня Юлдашев відкрив справу проти Баганця-молодшого за тиск на правоохоронні органи. Поки тривала ця катавасія, ігрові зали продовжували благополучно обслуговувати лудоманів.

- Жоден підпільний бізнес не може існувати без прикриття з боку тих, хто покликаний з ним боротися. Відкупи для правоохоронців - це секрет Полішинеля, про який усі знають і який рідко фігурує в кримінальних справах, бо такий негласний договір, - каже адвокат Олексій Сиротін. - Перевага прокуратури в тому, що вона здійснює нагляд за кожною кримінальною справою - чи це «однорукі бандити», чи телефонні розводи, чи незаконна розробка надр, - а тому може або дати їй хід, або загнати у глухий кут.

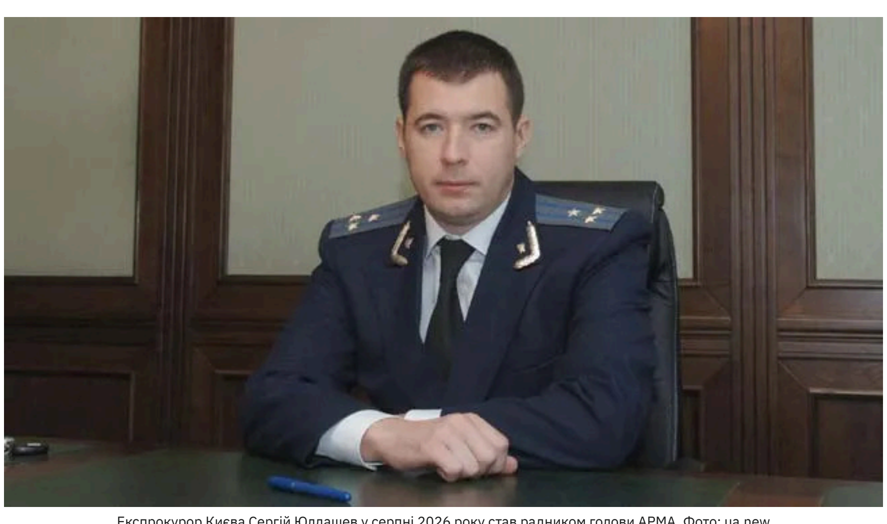
Експрокурор Києва Сергій Юлдашев у серпні 2026 року став радником голови АРМА. Фото: ua.new

Операція «Бурштин» та «діамантові прокурори»

Щодо розробки надр - то це також вельми прибуткова стаття. Під час «бурштинової лихоманки», що у 2014-2017 роках охопила Рівненську, Волинську та Житомирську області, нелегальні копальні приносили великі гроші прокуратурі, поліції та СБУ. У 2016 році вище керівництво цих служб оголосило спецоперацію «Бурштин», яка потягла за собою низку скандальних арештів.

Організатором «бурштинової мафії» оголосили заступника прокурора Рівненщини Андрія Боровика, разом із ним під кримінальну справу пішов очільник Сарненської прокуратури Вадим Топольский та ще кілька законників. За версією слідства, підозрювані повторно вимагали у старателів 50 000 доларів США за звільнення затриманих копачів.

Заступника керівника Головного слідчого управління ГПУ Володимира Шапакіна підозрювали у вимаганні грошей за «кришування» підприємців, які займалися видобутком піску. Фото: business.ua

Ще одна справа, пов’язана з надрами, набула гучного розголосу як історія «діамантових прокурорів». На початку липня 2015 року заступника керівника Головного слідчого управління ГПУ Володимира Шапакіна і заступника прокурора Київської області Олександра Корнійця затримали за підозрою у вимаганні грошей за «кришування» підприємців, які займалися видобутком піску. Загальна сума «кришування» мала становити 3 мільйони 150 тисяч гривен. Але не стільки ця цифра, скільки результати обшуків привернули увагу громадськості: $500 тисяч готівкою, коштовності, цінні папери, незареєстрована зброя і боєприпаси. Назву «діамантові» прокурори отримали через 35 пакетиків з дорогоцінним камінням, які знайшли у Олександра Корнійця.

- У цьому разі йшлося нібито про нелегальний видобуток, але данину можуть вимагати і з цілком законного підприємництва, - консультує адвокат. - Є такий гачок, як «фактове кримінальне провадження», припустимо, за ухилення від податків або шахрайство з коштами. Фабула справи-суцільний фейк, підозра нікому не оголошується. Але блокуються рахунки, проводяться обшуки, допити - бізнес штучно унеможливлюється. Іноді самого натяку на такий метод впливу достатньо, щоб принесли конверт. Також підприємців можна шантажувати призначенням різних позапланових перевірок.

У заступника прокурора Київської області Олександра Корнійця знайшли 35 пакетиків з діамантами. Фото: УНН

З кожної справи і з кожної особи

Адвокат Віктор Чевгуз пригадує, як у «нульових» взявся за справу одного підприємця, яку вела Генпрокуратура.

- Клієнт звернувся до мене, щоб повернули вилучене майно - комп’ютери, телефон, невелику суму грошей. Я підготував клопотання і прийшов до прокурора. Він показав мені три пальці - 3000 доларів. Я сказав, що ні копійки не дамо. Прокурор пригрозив, що три роки до нього ходитиму. Я заявив, що викладу все в скаргах до вищих інстанцій. Подіяло, вилучене повернули наступного ж дня. Скажемо так, типова ситуація. Прикрість у тому, що це був мій колишній студент. Коли я спробував його присоромити, він цинічно відповів: "Знаєте, яка в мене зарплата?" От тому і повинен додавати да зарплати з кожної справи і з кожної особи.

Як у 2000-х, так і зараз легальний дохід працівників прокуратури перевищує зарплати слідчих в поліції, не кажучи вже про вчителів та лікарів. У 2026 році, за підрахунками сайту Nfront, в Офісі генпрокурора середня зарплата коливається в межах 80 000 –120 000 гривень. Прокурори з малим стажем отримують ближче до 60–75 тисяч, спеціалісти з 10–15 роками вислуги легко виходять на 100 000 – 150 000. Орієнтовно така сума припадає на прокурора з 10-річним стажем в столиці та обласних центрах, в невеликих окружних прокуратурах цифри падають до 70 000 – 90 000 грн.

Окрема стаття - прокурорська пенсія, яку можна додати в гаманець після 25 років стажу. Виплати становлять 60% від місячної заробітної плати, але на практиці можуть бути значно більшими. Встановлені законом обмеження слуги закону легко обходять через суди і штучно збільшують вислугу. Той же Сергій Кропива, він же «Канцлер», у 2025 році отримував 23 600 пенсії на місяць, а йшов йому тоді 41 рік.

Жити можна, і непогано. А якщо жити за принципом «з кожної справи і кожної особи», так ще краще. Один посперечається, другий занесе. Верхівку цього айсбергу можна побачити у реєстрі судових рішень.

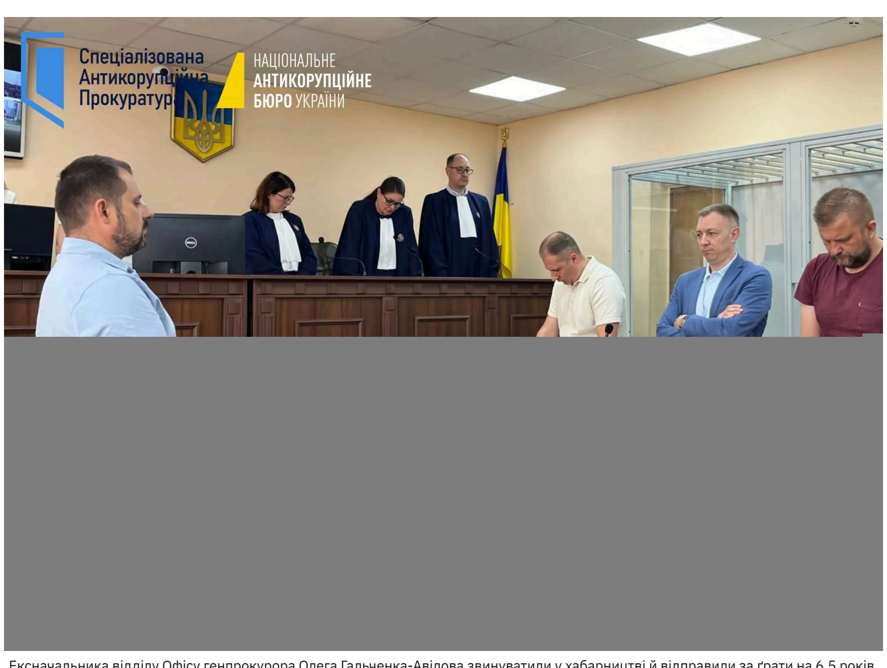

Ексначальника відділу Офісу генпрокурора Олега Гальченка-Авілова звинуватили у хабарництві й відправили за ґрати на 6,5 років. Фото: НАБУ

Розкручувати невигідно

У серпні цього року Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду залишила чинним вирок колишньому начальнику відділу Офісу генпрокурора Гальченку-Авілову - 6,5 років за ґратами. Йшлося про хабар у 100 000 доларів за повернення чотирьох вилучених у кримінальному провадженні автомобілів преміум-класу. Це одна з небагатьох справ, які завершилися реальним строком. У більшості випадків обвинувачені укладають угоди зі слідством і відбуваються умовним терміном.

Щодо публічних корупційних скандалів, то тут і до вироків не доходить. Справи розвалюються на етапі слідства або у судах, і не зрозуміло, на чиєму боці була правда. Саме так завершилася «битва прокурорів» та «бурштинова мафія». Фігуранти позбулися посад в прокуратурі, але благополучно влаштувалися поза нею. Екскерівнику Сарненської прокуратури Вадиму Топольському навіть вдалося поновитися на посаді та стягнути з держави 508 108 гривень за час вимушеного прогулу.

«Діамантові прокурори» досі доводять у суді свою невинуватість, у 2021 році цю справу почали слухати з нуля. Інтригує і доля справи щодо колишнього заступника генпрокурора Дмитра Вербицького - у 2024 році його нібито викрили у незаконному збагаченні, але підозру досі не оголосили. Сам Вербицький за своє чесне ім’я активно судиться з Нацагенцією по запобіганню корупції.

- Багато справ не розкручують, бо далеко і високо можуть потягнутися сліди, - вважає адвокат Олексій Сиротін. - Не буває так, що одна людина жорстко зловживає, а колеги, керівники нічого про це не знають. Всюди є своя служба безпеки, є таємні методи стеження, але є і правила, які діють за замовчуванням. Так влаштована будь-яка корупційна система, несправедливо говорити лише про прокуратуру. Просто зараз вона у фокусі.

На думку адвоката Віктора Чевгуза, останні корупційні скандали певною мірою є наслідком непрофесійного керівництва прокуратурою.

- Зловживання були завжди, але були і певні рамки. Зараз в крісла очільників приходять люди без належної прокурорської практики і приводять за собою таких самих, які вже нахапалися різних схем і вважають, що головне в їхній роботі - це гроші.

«Воровать - так миллион». Ця фраза з вуст «Канцлера» зафіксована на плівках НАБУ. Чим закінчиться історія з «Карфагеном» і чи буде розширене коло учасників оборудки, поки що ніхто не береться прогнозувати.

Новини по темі: Хабар корупція прокурор

Підписуйтесь на нас в соц. мережах

Статті по темі

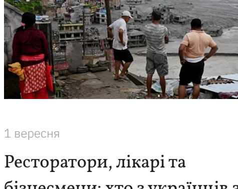
1 вересня подiї
Ресторатори, лікарі та бізнесмени: хто з українців зник після сходження селю в Непалі

27 серпня подiї
Гнів Шиви чи аномалії клімату: у Непалі серед зниклих найбільше індійців та українців

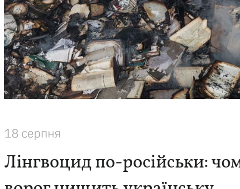
18 серпня подiї
Лінгвоцид по-російськи: чому ворог нищить українську видавничу продукцію

Цей веб-сайт використовує cookies для покращення взаємодії з користувачем під час відвідування веб-сайту. Користування веб-сайтом означає згоду з його ПОЛІТИКОЮ COOKIES

ЗГОДЕН ДЕТАЛЬНІШЕ